

ŘEDITELÉ: JAK SE STAVÍTE KE ZŘÍZENÍ KARIÉROVÉHO PORADCE VE VAŠÍ ŠKOLE?

TIP: Diskuse probíhá na webu i facebooku Moderního vyučování. Zapojte se také!

VÍT BERAN

Ředitel
ZŠ Kunratice

Je tedy kariérový poradce ve škole potřebný?

Zavedení kariérového poradce ve školách může být dobrý nápad. Vždy ale vše závisí na lidech, na jejich schopnostech, pracovním prostoru, motivovanosti. V současné době nám školská legislativa umožňuje, aby ve školách byla „Školní poradenská pracoviště“. Ve škole může pracovat psycholog, speciální pedagog, výchovný poradce nebo sociální pedagog. O individuálně integrované žáky se mohou starat asistenti pedagoga.

V dobře fungující škole může být proto pro kariérové poradenství vše zabezpečeno již dnes. Výchovný poradce je jistě tím, kdo pomáhá dětem hledat jejich další studijní případně pracovní cestu. V předmětu volba povolání, se žáci seznamují s možnostmi své cesty studiem či prací.

Ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm, respektive se školním psychologem a výchovným poradcem, prochází děti testy **profil orientace**. Tyto testy jim a rodičům napoví, jaké jsou jejich studijní předpoklady. Je-li potřeba, může se toto šetření rozšířit o vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně. Ve spolupráci s třídními učiteli organizuje výchovný poradce návštěvy na různé střední školy, případně na různé prezentace středních škol. Mnoho žáků využívá dnů otevřených dveří. Tedy to, co je plánováno pro kariérového poradce by ve škole již mělo fungovat.

Tento výčet se může zdát jako postačující. Na mnohých školách však školní poradenské pracoviště chybí, školní psycholog neexistuje a poradenský psycholog přijíždí jednou za dlouho. Ne vždy má výchovný poradce požadované vzdělání. Na asistenty pedagoga nebývá dostatek finančních prostředků.

Zavedení funkce kariérového poradce se jistě školy nebudou bránit zejména, pokud bude pro tohoto člověka vytvořen ve škole pracovní prostor a současně, pokud stát zajistí na jeho práci patřičné prostředky. Každý člověk, který je ve škole navíc a je pro něj zajištěna smysuplná práce, žákům ve škole může jedine pomoci. Jsem ale trochu skeptik, a proto nevěřím, že zavedení kariérového poradce bude opravdu dobře logisticky podpořeno. Nevěřím tomu, že přítomnost kariérového poradce zatraktivní učňovské obory tak, aby se na ně hlásilo více žáků. Realitu je možné doložit na smutné zkušenosti v podpoře asistentů pedagoga nebo školních psychologů. Ředitel školy se dostává do nelehké situace, která pro něj znamená hledat další mimorozpočtové zdroje, nebo ukrojit z nevelkého krajice rozpočtu hlavní činnosti a to jen za předpokladu, že škola je dostatečně naplněna žáky.

Největší problém současného školství nebude ani v předškolních zařízeních ani v základních školách, ale bude se týkat zejména středních škol a vysokého školství. Je pouze hypotetické, že zavedení kariérového poradce naplní střední odborná učiliště. Základní školy stále ještě opouští počtem slabší ročníky. „Trh středních škol“ je nekompromisní a žáci a jejich rodiče se chovají také „tržně“.

Zásadní problém je v „nesystému“ přípravy učňů i v tom, že firmy nemají zájem o „své“ učně. Zejména zahraniční firmy nepodporují přípravu učňů pro svoji firmu.

Sít středních škol by zasloužila zásadní rekonstrukce, a to právě ve vazbě na trh práce, tedy i na další typy vzdělávání, které mají vzdělávání studentů na středních školách rozvíjet nikoliv nahrazovat. Díky složitosti středního školství a navazujícího systému dalšího studia i seberealizace v zaměstnání, vidím funkci kariérového poradce jako důležitější právě na středních školách.

JAROSLAV NÁDVORNÍK

ředitel 2. základní školy
Propojení, Sedlčany

Budovaný systém kariérového poradenství je pro mě trochu záhadou. Zatím to na školách celkem dobře fungovalo prostřednictvím výchovných poradců. Nejsm si jist, zda dozrála doba k nutnosti specializace dalšího učitele. Tedy k jeho snížení úvazku, se kterým se asi počítá, a s rozdělením kompetencí mezi výchovného a kariérového poradce.

Není mi také úplně jasné, PROČ tento systém vzniká. Je to tím, že je příliš velká fluktuační v 1. nebo 2. ročníku střední školy? Tedy, že si žáci vybrali školu, kterou, jak zjistili v průběhu studia, vlastně studovat nechtějí? Pokud jsou tato čísla vážně tragická, zajímaly by mě počty přecházejících rozčarovovaných studentů očištěné od těch, kteří jsou z jiných důvodů neúspěšní (samozřejmě toto nejde určit). Nebo je zatím něco jiného? Například snaha více směřovat žáky do řemesel či výběru jiných než všeobecných středních škol? Tento problém by mimochodem spouštěla redukce víceletých gymnázií. Opravdu nevím, ale vše, co mě napadá k náplni práce kariérového poradce, výchovný zvládá též. Včetně vyplnění přihlášek. Argumentovat tím, že by se měl výchovný poradce soustředit na tvorbu dobrého sociálního klimatu, je také možná jeden z důvodů. Ale kde je potom náplň metodika prevence, který tuto roli zastává s logickým přesahem svého zaměření?

Není mi to zkrátka jasné. Pokud půjdeme cestou specializací, pak prosím, ať není dál nakládáno na kolegy učitele. Před časem se volalo, že by péči o dětský chrup měli zajistit rodiče. Jistě. Jaká je dnes realita? Podstatně více zkažených zubů a místo toho jiné úkoly pro české učitele.

Dovedl bych si představit, že na školy nastoupí specialisté, kteří se této problematice budou dlouhodobě věnovat již od nižších tříd. Upozorňuji znova, tato práce by měla jít mimo učitelství stav. Stačí si vyjet do škol v zahraničí. Školy jsou naplněné podobnými a asi smysluplnými pozicemi. Ale jejich učitelé tam učí. Proč také suplovat práci pedagogicko-psychologických poraden. Byly doby, kdy ke specifikaci profesionální orientace žáků přijížděli jejich psychologové pravidelně do škol. Dneska už nejezdí. Nemají prý peníze. Školy budou mít?